משנה · אחרונים · בועז · סדר נשים

בועז על משנה סוטה

רבי ישראל ליפשיץ

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

בועז על משנה סוטה

רבי ישראל ליפשיץ

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/בועז-על-משנה-סוטה/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ו 4
פרק ז 4
פרק ח 5
פרק ט 6

פרק ו

לכאורה קשה מה דוחקא לומר דהאי ועד אין בה ר"ל ב' עדים אבל עד א' יש לה אטומאה. אז אסורה נמצא דלא קאי קרא אהשקאה שמזכיר בהך עניינא להלן, והרי טפי מסתבר לומר דקאי אהשקאה [דהרי והיא לא נתפשה אסורה לא נזכר בקרא] וה"ק קרא, ועד אין בה, שאין בה אפילו ע"א אטומאה, אז שותה. אבל כשיש ע"א אטומאה אינה שותה. וכן משמע מרש"י בחומש, ע"ש. ונ"ל דלש"ס הוה ק"ל למה הזכיר הכ' ושכב איש אותה ונסתרה והיא נטמאה קודם שמזכיר הכתוב עיקר הענין דהיינו ועבר עליו רוח קנאה וכו'. ואת"ל כמ"ש הפשטנים שהבעל חושב כן ששכב איש אותה ושנסתרה והיא נטמאה [דושכב] וקרא דועבר עליו רוח קנאה פרושא דושכב איש אותה הוא, לומר שאינו ודאי כן רק שחשדה כך. עכ"פ מאי האי דמסיים קרא דושכב ועד אין בה והיא לא נתפשה, הרי כיון שאין כאן אפילו ע"א שנטמאה, מה שייך והיא לא נתפשה שלא נאנסה, הרי אין כאן עד טומאה כלל. אע"כ דה"ק קרא אם מעלה בו מעל. דהיינו כשעברה על קנויו, אז מחזקינן ששכב איש אותה, אף שנעלם מעיני אשה, מיד כשנסתרה מחזקינן לה בחזקת שנטמאה, אפילו כשעד אין בה, ר"ל שאין ב' עדיה, רק ע"א אטומאה שאומר שלא נתפשה באונס. ובתר הכי קאמר קרא אבל אם עבר עליו רוח קנאה בלי עדי טומאה כלל, בין והיא נטמאה, ר"ל שמסתבר שנטמאה, ובין שעבר עליו רוח קנאה ומסתבר לבעל שלא נטמאה. על כל פנים מדעברה על קנויו אסורה לבעל עד שיביאה אל הכהן להשקותה:

פרק ז

אולם בזמנינו קמו מקרוב אוהבי חדשות ורצו להכריע ממשנה זאת להתפלל בביה"כ בלשון אשכנז. ועל החדשים אנו בושים, כי עיקר כוונתם להשוותינו לאלו אשר לא נוכל להתדמות. מפני הגבול שגבלה לנו תורת אלדינו. ולפע"ד לחנם התיגעו בזה חכמי ישראל, לרסס כמה קולמסין בענין זה. דלו יהא שאין בדבר זה משום ובחוקותיהן לא תלכו [עי' ט"ז א"ח סי' ח' סק"ג, וי"ד קע"ח], עכ"פ כיון שרוב חכמי ישראל שהן הן עמודי התורה. חוששים שעי"ז יפול כבוד קדושת הישנות, אשר בכללם שמירתינו החוקים הישנים הנושנים, אפילו יהא חששתם עוד כ"כ רחוקה וחלשה, צותה התורה בלאו לא תסור לשמוע בקולם, אפילו כשיאמרו על שמאל ימין או איפכא. ולא תהיה המשנה הקדושה גדולה מפסוק שלם. ואפילו היה מצוה שלימה מפורשת בתורה להתפלל בלשון אשכנז, יש כח ביד חכמי הדור. לפי אומד דעתם לפי הזמן, לעקור דבר מן התורה

בשב וא"ת, כשעושין כן למגדר מלתא [כיבמות דפ"ט ב', ורמב"ם מסנהדרין פכ"ד ד', וממרים פ"א ד' וט']. ואפילו היו החולקים עלינו בזה ת"ח וצדיקים הלכה כרבים. ולכן כל המשנה ידו על התחתונה:

הקשה לי הרב מוה' יצחק אליהו מדובנא נ"י שבתורה כתוב שאמרו ברכות וקללות אחר שבנו המזבח. ובמשנתינו קאמר שאמרו ברכות וקללות ואח"כ בנו המזבח. ולפע"ד נ' דבל"ז קשה בניין המזבח מה לו ענין בפרקן, דלא בעי אשמעינן רק דברכות וקללות נאמרו בלה"ק, וע"כ רק אגב גררא נקט לה, דאף על גב דברכות וקללות רק בלה"ק נאמרו אפ"ה הכתב שעל האבנים שאח"כ היו בע' לשון. מיהו לא איירי רק בהכתב שכתבו על האבנים אחר שהוקמו בגלגל, שהיה אחר אמירת ברכות וקללות, והא דקאמר תנא הביאו את האבנים, ר"ל אבנים שעשו מהן מזבח קודם אמירת ברכות וקללות. סתרו המזבח והביאו אבניו לגלגל ובנוהו שם בתמונת המזבח כמו שהיה בעיבל וכתבו התורה בע' לשון, ומה דקאמר תו ונטלו האבנים וכו' פירושו דרישא הוא:

פרק ח

והקשה לי אדם הקשה כברזל ה"נ י"נ הרב מהו' משה יצחק שליט"א הגאבד"ק קראטינגא הרי כתוב הדר הוא אצל כל א' פן ימות במלחמה וגו', והאיך קאמר במתני' הכא שאין האחרים שבים ממלחמה רק כדי שלא יתבייש הרך הלבב החוטא. ותרצתי לו ע"פ מ"ד בש"ס [דמ"ב ב'] שפעמיים היה הכהן מדבר עמם הפרשה זו, א' קודם צאתם מספר, וא' קודם גשתם למלחמה. ופי' רש"י, שבדברו בספר חזרו הבונה בית והנוטע וכו'. וא"כ ק' כיון שחזרו אז, למה היה הכהן חוזר ומדבר עמם ביום קרב. וכופל בה דברים, וכמו שהקשה באמת רלח"מ [פ"ז ממלכים]. וצ"ל שהדיבור השני ביום המלחמה, היה משום הרך הלבב מעבירות שבידו, שלא היה חוזר בדיבור הראשון, דאולי ישוב ביני ביני דאז יוכל שפיר לעמוד בקשרי מלחמה, דבמקום שבעת"ש עומדים, אין צ"ג יכולין לעמוד. או אולי חטא ביני ביני. להכי חזר הכהן להזהירו ביום קרב, שבאם עדיין לא שב ילך וישוב לביתו. וא"כ עכ"פ ק', למה בדבור שבספר הזכיר הכהן מהירא ורך הלבב שאינו חוזר אז עדיין, ולמה ביום קרב הזכיר הכהן מהבונה בית ונוטע שכבר חזרו בספר בדבור ראשון. ע"ז משיב התנא "לפיכך תלתה לו תורה" וכו' ר"ל בדרך תלוייה בעלמא בדברים שאינה נצרכים, כדי שלא לבייש הירא ורך הלבב כשיראוהו שב, שיחשבו שהוא בונה או נוטע. עוד י"ל דמאחר דאין מיתה בלא חטא כפ"ב דשבת ע"כ אם ימות הנוטע

כרם ע"כ שיש בו חטא וא"כ קשה למה הזכירתו תורה הרי בל"ז צריך לחזור. דהרי הרך הלבב הוא ג"כ מפני העבירות שבידו. אלא ע"כ שתלתה לו תורה כדי שלא יתבייש:

פרק ט

והרמב"ם כ' שהיה צריך שיהיה ב"ד של כ"ג. והקשה בבאר שבע הרי בכל עיר מצוה למנות ב"ד, כמ"ש שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך. ותירץ דמיירי באין תושבי העיר ק"כ, דאז אינה ראויה לב"ד כרפ"ק דסנהדרין. והכרו"פ בסי' ס"ג הקשה א"כ בלא"ה אין מודדין לעיר שאין בה ק"כ אף שקרובה יותר מעיר שיש בה ק"כ, דרוב וקרוב הלך אחר הרוב, והניח בצ"ע. וי"נ הרב מהו' יעקב צבי שליט"א הגאבד"ק קעניגסבערג תי' דמיירי בעיר שאין בה ב' חכמים גדולים א' לדבר וא' לשמוע דאז אין מושיבין בה סנהדרין [כסנהדרין ד"ז ורמב"ם פ"א מסנהדרין]. ודפח"ח. אולם לפע"ד קו' הכו"פ בל"ז במח"כ לק"מ, דמי לא מצי איירי שהיתה העיר בת ק"כ פסולי עדות, דאז אין מושיבין בה סנהדרין, דהרי הק"כ שצריכים להושיב בה ב"ד היינו כדי ב"ד ועדים וזוממין וזוממי זוממין, וכדקאמר התם ולהנך רק כשרים בעינן: